

ՅԵՌԵՂՈՒԵՍ ԵՒՐՈՊԱԼՐԱՊԻՐՈՅՆ

Ի ԹԻԻՆ 1, 1855.

ՎԵՐՆԱՆ 10 ՅՈՒՆԻՍԿԱՐԻ

ԵՐԿՐԵՍ օր յառաջ երբոր Ղեկավարների ՉՑին բանակցութեանն ու անոր որոշմանքներուն վրայ կը գրէինք, մեր ու լրագրոյս ընկերացիներուն դաւաստանն ի կան կը պահէինք, մինչև որ քանի մ'օրէն Պետրոբաւրի վաճճին տալու վերջնական որոշումները հասնելով Աւերպա գիւմարի թէ 1855ին խաղաղութեանն թէ ոտկալի, երկաւրաւեւ եւ արինաճեղ պատերազմներու հանդիսաւեւ մանաւանդ թէ մանուկի պիտ'որ ըլլայ, բայց Նիկիոյցոս կայսեր խաղաղիստութեանը, հաստատուող ամենամեկնակեանէն դուրս, իր պատասխանը փութացուց. եւ արդէն ամառոս ճին կորչալով իշխանը հեռադրով իր կայսեր կամին խնայած էր, թէ կ'ընդունին երկր տերութեանց չորս պահանջաւ կէտերը որոնք մեկտուծութեանսկողմնէն խնայուող, բաւական որ ասոնք, ինչպէս կ'ըստի, իւ պետութեան մէջ անկողմն տնկալար տնկութեանը չդադրին: Աս վերին մասը որչափ որ ալ որոշ լինէր թիւնն կը կարծուի խաղաղութեան վրայ խառնելու տակն կրնայ շատ բնագործակալի: Եւ որ էն, աւ Պետրոբաւրի պատասխանը Վիեննա գոհութեանը ընդունուեցաւ, եւ ասոր վրայ Աւերպայի, Գալլիպոլի, Վեդիկայի եւ Ռուսի երեսփոխաններուն մէջ երկրորդ օրը երկայն խորհրդակցութիւն մ'եղաւ, որուն վրայ Աւերպայի խնայածութեան հետեւ պաշտանական հաստատել լրագրոյս առջի թիւը հրատարակած ասեանին մարտադարձի մէջ հրատարակուեցաւ, զորն որ իբրեւ խաղաղութեան անտարբեր կը փութանք պարտաւանդին յաւելուածով մեր ընկերացիաց հազարգել, պատշաճաւոր խորհրդածութիւնները լրագրոյս յաջորդ թիւին թող տալով:

Վերջէն աւ հասարակ ծանոթեւեցաւ որ անոյն տարան Ղեկավարների Չին գալիկայի իրարաւ հետ միասնաւ երկր տնկալութեանը խաղաղ գործակատարները Ղեկավարների ՉՑին մեկտեղ եկան յայտնի եղող չորս պահանջանց կէտերուն խնայմանն ու նշանակութեան

վրայ Ռուսաստանի Վիեննա նախադ գետարան կորչալով իշխանին աւելի լրատարութեանն ու մեկնալ ինքն տալու համար, որովհետեւ նոյն գետարանը յայտնած էր թէ ան չորս կէտերուն վրայ բնականաւորաւ խաղաղութեան խնայման թիւն բնականաւոր է: Կորչալով երբոր նոյն կէտերուն մեկնալ ինքն կամ հիմունքը բնայ, յայտնեց թէ իր անկողմն իշխանութիւնը պիտ'որ բնականաւոր չէ որ կարող ըլլայ անոնց պատասխան տալ. տանկով պաշտեցաւ որ աւ խաղաղութեանը շարունակութեանը 14 օր ետքը ձգուի, ու Կորչալով խաղաղաւ որ աւ տնկալուն մէջ իր արքունիքէն տեղեկութիւն կ'ընդունի:

Երկր օր յառաջ, Յունաւորի ճին, Ռուսի գետարանը (Աւերպայի) արաւորին դարձող պաշտանայի գրու Շուրիկայն կամին խնայող որ իր արքունիքէն խնայած տեղեկութիւնը հասած է ու տանկով, երեկ չէ ասեցի օրը, Վիեննա արաւորին գործող պաշտանային մէջ Կարպիկայն ու Վեդիկայն գետարաններն ու Վերա կամը Կորչալով իշխանին հետ ժողովքի տանկան:

Աս ժողովքին մէջ երկու կողմնէն եղած խաղաղութեան խնայմանն էաւ: հաստատուեցաւ որ հիմնականներն իշխան խնայման եւ բնականաւոր բնագործակալութեան վերջեւ չորս տնկալութեանը խաղաղ գործակատարներուն ըստ Լախան մասին միասնաւ ըմբռնման համեմատ կրնայ բնականաւոր, եւ տանկով (վերապահելով գետ Լախանին ու Փարիսի գոհիմներուն հաստատութիւնը, զորն որ պիտ'որ խնայման իրենց գետարանները) անոնց հիմն վրայ գրուած կ'ըլլայ, որով Աւերպայի խաղաղութեան վերահաստատութեան վրայ կրնայ խաղաղութիւն:

Աս յոտ ուղեւթայ յաջորդ թիւնը մեծ տրակտով եւամբ կ'ոգնաներ, եւ նաեւ զմեզ պարտական կը խնայմանը յայտնելու մեր յոյսը, որ Կարպիկայն ու Վեդիկայն բարձր արքունիքներն ու բարձրագոյն Գաւալ տնկալ իբրեւ անոնց դարձք մը պիտ'որ սեպին, որ բաւական բնայ հիմն բաւու պիտ'որ խաղաղութեանը, որոնք ինչ մը ետքը պիտ'որ բացուին բաւաւ եւ ուղաւորութեանը հաստատութեան խաղաղութեան վրայ: